

מדינת ישראל

מנהל בתי הדין הרבניים

בס"ד, י"ב אב, תשע"ו
16 אוגוסט, 2016

לכבוד
ח"כ ניסן סלומינסקי
יו"ר ועדת חוקה חוק ומשפט
הכנסת
ירושלים

שלום רב,

הגדרון: דיווח לוועדת חוקה חוק ומשפט של הכנסת

על יישום חוק בתי הדין רבניים (קיום פסקי דין של גירושין), התשנ"ה–1995

בהתאם לסעיף 12 לחוק בתי הדין רבניים (קיום פסקי דין של גירושין), התשנ"ה–1995, אני מתכבד להגיש לך בשם השר לשירותי דת ובשמי דו"ח לשנת 2015 לעניין קיום פסקי דין לגירושין, מתן צווי הגבלה וביצועם.
הדו"ח מתייחס:

- א. לפסקי הדין לגירושין שניתנו במהלך שנת 2015 ולמועדי סידורי הגטין בעקבותיהם.
- ב. לסיבות לעיכוב בסידור הגט באלה מהמקרים שבהם לא סודר הגט במועד הקבוע בחוק (תוך ארבעים וחמישה יום ממועד מתן פסק הדין).
- ג. לדיונים בצווי הגבלה נגד סרבני הגט שהתקיימו באותם מקרים שבהם לא סודר הגט במועד עקב סירוב של האיש לתת גט או של האישה – לקבלו. בכלל זה: הזמן שחלף מאז הסירוב למתן או קבלת הגט ועד לקיום הדיון, תוך התייחסות נפרדת למקרים שבהם פרק הזמן שחלף מפסק הדין ועד לסידור הגט בפועל היה קצר יחסית, למקרים שבהם מדובר בזמן ממושך ולמקרים שבהם לא סודר גט עד עתה.
- ד. להמשך דיונים ומתן צווי הגבלה במהלך שנת 2015, שהביאו לסידורי גטין בתיקים שפסקי הדין שבהם ניתנו לפני שנה זו, לרבות כאלה שאף ההליכים בנושא צווי הגבלה החלו לפני שנה זו.
- ה. לפסקי דין של "אישור הסכם גירושין" שניתנו במהלך שנת 2015 ולמועדי סידורי הגטין בעקבותיהם.

מדינת ישראל

מנהל בתי הדין הרבניים

- 2 -

סיכום נתוני סידורי גיטין בתיקי (תביעות) גירושין שניתן בהם פסק דין לגירושין¹

מועד סידור הגט	סה"כ	אחוזים מכלל התיקים
תוך 45 יום מפסה"ד ²	748	64.5%
תוך 45–90 יום מפסה"ד ³	127	11.0%
לאחר יותר מ-90 יום מפסה"ד	107	9.2%
לא סודר גט	177 ⁴	15.3%
סה"כ	1,159	100%

¹ נתוני טבלה זו הם לאחר קיזוון של כחמישים כפילויות שאותרו, דהיינו פסק דין אחד שניתן בה בעת בשתי תביעות הדדיות וכן מקרים שבהם ניתנו שני פסקי דין לגירושין באותו תיק עצמו – במקרים כאלה הובא בחשבון הראשון שבהם (ולא השני בין אם אינו אלא חזרה על קודמו גרידא ובין אם הוא כולל עלייה בדרגת החיוב מ"המלצה" ל"חיוב" או מאחת משתייהן ל"כפייה" או הבהרת דרגת חיוב שהוגדרה תחילה באופן סתמי "פסק דין לגירושין").

² גם פסקי דין (בודדים) שמהותם התרת נישואין בהחלטה שיפוטית נכללו בקטגוריה זו. כמו"כ כשמדובר בגט שליחות והנתבע מינה שליח (למסירה או "כתבו ותנו") נחשב יום זה כיום סידור הגט לצורך סטטיסטיקה זו – גם אם עד להגעת הגט לידי התובעת חלפו ימים נוספים.

³ ההבחנה הנעשית לאורכו של מסמך זה בין פרקי זמן של 45–90 יום לפרקי זמן ארוכים יותר נובעת מכך שהניסיון מלמד על שוני (באחוזים ניכרים) בין הגורמים המאפיינים מקרים שבהם העיכוב בסידור הגט קצר יחסית בסידור הגט לאלה המאפיינים מקרים של עיכוב ממושך. בנוסף לכך, העובדה שהחוק קוצב ארבעים וחמישה יום לאחר מתן פסק הדין לסידור הגט וארבעים וחמישה יום לדיון (ראשון) בצווי הגבלה לאחר סירוב מניבה – ביחס לחלק מהמקרים – סך כולל של תשעים יום שבהם אפשרי סידור גט ללא צורך בקיומו של דיון בצווי הגבלה, בפועל, גם אם סידור הגט התעכב מלכתחילה בגין סירוב.

⁴ כפי שאפשר לראות בטבלה הבאה – רובם המוחלט מורכב: ממקרים שבהם ההחלטה השיפוטית אמנם הוגדרה כפס"ד לגירושין אך למעשה הורתה רק על ניהול מו"מ לגירושין וכדומה או (במקרים בודדים) קבעה שהגירושין ייעשו רק לאחר סיום הליך אחר; מקרים שבהם הצדדים מתגוררים יחד – מה שמונע (הלכתית) את סידור הגט; מקרים שבהם הצדדים חזרו לשלום בית או ביקשו בהסכמה לדחות את סידור הגט (ביחד – כמעט רבע ממקרים שבהם לא סודר גט); ומקרים שבהם הצד שתבע גירושין חזר בו או ביקש לדחות את סידור הגט. בחלק ניכר אחר מהמקרים שבהם לא סודר גט נבע הדבר מהליכי ערעור.

פחות מרבע מהמקרים שבהם לא סודר גט (כ-3.3% מכלל פסקי הדין) הם מקרים שבהם מדובר בסירוב של הצד הנתבע להתגרש או אי-התייצבותו לסידור הגט לאחר שניתן פסק דין שחייב אותו לעשות כן (ובנוסף כמה מקרים בודדים כאלה לאחר פס"ד שלא חייב את הנתבע להתגרש אלא אימץ הסכמה של הצדדים בעניין). בכשישית ממקרים אלה מדובר בנתבע שמקום הימצאו אינו ידוע או שידוע כי הוא מצוי בחו"ל – במקום ובמצב שבו קצרה ידו של בית הדין מלהושיע על ידי צווי הגבלה. במקרים אלה ממשיכים בתי הדין לנסות להשיג את הגט באמצעים אחרים.

מדינת ישראל

מנהל בתי הדין הרבניים

- 3 -

ניתוח סיבות לאי מתן גט⁵

177 תיקים שבהם לא סודר גט עד היום

אחוז מכלל התיקים	אחוז מהתיקים שבהם לא סודר גט	מספר התיקים	הסיבות לאימתן הגט
2.25%	14.7%	26	בקשה מוסכמת לדחייה ⁶ או איהתייזבות של שני הצדדים
1.73%	11.3%	20	מגורים משותפים
1.21%	7.9%	14	חזרו לשלום בית או ניסיון לשלום בית
0.26%	1.7%	3	ההחלטה מורה על ס"ג רק לאחר סיום הליכים אחרים ⁷
0.09%	0.6%	1	פטירת אחד הצדדים
1.12%	7.3%	13	תובעת/חזרה בו/ה ⁸
2.77%	18.1%	32	ערעור ⁹
0.52%	3.4%	6	סירוב / איהתייזבות הנתבעת: פסה"ד הוא הסכמה (אין מקום לצווים אלא לחידוש התביעה)
3.03%	19.8%	35	סירוב / איהתייזבות הנתבעת: תוכן פסה"ד הוא קבלת התביעה (יש מקום לדון בצווים)
0.52%	3.4%	6	לא ידוע מקום הימצאו/ה של הנתבעת/ או שהוא/היא בחו"ל ¹⁰
1.38%	9%	16	ההחלטה אינה פס"ד לגירושין (קוד שגוי ¹¹)
0.43%	2.8%	5	סיבה שאינה מתועדת בתיק / אחר
15.3%	100%	177	סה"כ

⁵ לעתים מורכב העיכוב מכמה סיבות בו זמנית או שתקופה מסוימת היה העיכוב מסיבה אחת ותקופה אחרת – מסיבה אחרת. הנתונים בטבלה זו מתייחסים לסיבה העיקרית ור' בהערות הבאות.

⁶ מתייחס לבקשה שאינה קשורה במגורים משותפים או ניסיון לשלום בית שלהם יוחדו קטגוריות בפני עצמן (אם כי מגורים משותפים יכולים להיות סיבה לדחייה גם שלא מכוחה בקשת הצדדים).

לא נמנו גם מקרים שבהם מלבד הבקשה המוסכמת קיים גם נימוק נוסף שיוחדה לו קטגוריה עצמאית כגון ערעור. נמנו בקטגוריה זו גם הסכמות לדחיית סידור הגט שאליהן הגיעו הצדדים במסגרת ההליכים, אף אם תחילתו של העיכוב אינה נובעת מהסכמה אלא מסירוב או ערעור. אין הדברים אמורים כשעיקרו של העיכוב/ההליך הוא בערעור/צווי הגבלה וקיימת בו דחיית דיון נקודתית.

⁷ בעיקר בכתובה.

⁸ או לא התייצב או מבקש לדחות את סידור הגט / מעכב את סידורו.

⁹ ערעור שעדיין נדון; ערעור שההליכים בו הסתיימו לא מכבר וטרם הספיקו לסדר בו גט; ערעור שהתקבל.

¹⁰ יעילות צווי הגבלה לישראלי המצוי בחו"ל – מוגבלת. למי שהוא גם אזרח חו"ל – אינה קיימת. בתי הדין פועלים באמצעות מחלקת עגונות, ניסיונות תיווך ואיתור ע"י גורמים שונים, סנקציות שאינן צווי הגבלה ("הרחקות דרבנו תם" במובן הקלאסי) – במקומות המתאימים. אם מדובר בנתבעת יש מקום למתן היתר נישואין לבעל, אך זאת רק אם יגיש תביעה כזו – בניגוד לצווי הגבלה אין יסוד ליזמה של ביה"ד בעניין.

¹¹ בד"כ החלטה שהמליצה לצדדים לנהל מו"מ להסכם גירושין וקודדה בטעות כ"המלצה לגירושין".

מדינת ישראל

מנהל בתי הדין הרבניים

- 4 -

ניתוח סיבות למתן גט באיחור מן מועד הקבוע בחוק¹²

107 תיקים שבהם סודר הגט לאחר עיכוב ממושך (נבדקו כולם)	127 תיקים שבהם סודר הגט בתוך 45–90 יום (נבדקו יותר מ- 2/3 מתיקים אלה)	מידת האיחור / הסיבה לאיחור
15.9% – 17 מקרים	18.18%	בקשה מוסכמת לדחייה, עיכוב / איהתייצבות של שני הצדדים
8.4% – 9 מקרים	4.55%	מגורים משותפים
6.5% – 7 מקרים	4.55%	ניסיון שלום בית
0.9% – מקרה בודד	2.27%	החלטה לסידור גט רק לאחר סיום הליכים אחרים / דיון בהם
8.4% – 9 מקרים	5.68%	עיכוב מצד התובע/ת
15.9% – 17 מקרים	4.55%	ערעור
9.3% – 10 מקרים	7.95%	סירוב / איהתייצבות הנתבע/ת: פסה"ד ניתן בהסכמה (אין מקום לצווים אלא לחידוש התביעה / שכנוע)
21.5% – 23 מקרים	29.54%	סירוב / איהתייצבות הנתבע/ת: פסה"ד הוא קבלת התביעה (יש מקום לדון בצווים)
—	1.14% (מקרה בודד)	סידור גט על ידי בית דין בחו"ל
10.3% – 11 מקרים	10.22%	ההחלטה אינה פסק דין לגירושי (קוד שגוי, פסק דין ניתן מאוחר יותר)
—	1.14% (מקרה בודד: בעל סרבן – אסיר. הרכב ביה"ד בא אליו לכלא לצורך סידור הגט)	אחר
1.9% – 2 מקרים	10.23%	סיבה לא ברורה / לא מתועדת בתיק (כנראה עומסים / תיאום מועד לבקשת הצדדים – ע"י המזכירות)

¹² גם כאן לעתים מורכב העיכוב מכמה סיבות בו זמנית או שתקופה מסוימת היה העיכוב מסיבה אחת ותקופה אחרת – מסיבה אחרת. התיעוד בטבלה שלהלן מתייחס לסיבה העיקרית ור' בהערות הבאות ובהערות לסעיפים המקבילים בטבלה הקודמת.

מדינת ישראל

מנהל בתי הדין הרבניים

- 5 -

דיוני צווי הגבלה – טיפול בתיקים שלא סודר בהם גט עקב סירוב¹³

בשמונה מקרים נדונו צווי הגבלה – לאחר סירוב לגט – כבר בסמוך לפסק הדין, והזריזות בהטלת צווי ההגבלה נגד סרבן או אף עצם פתיחת תיק צווי הגבלה ומתן החלטה המתייחסת לבקשה למתן צווים הביאה לסידור הגט עוד בתוך ארבעים וחמישה הימים המיועדים לכך, על פי החוק, כפי שהיה לו לא היה סירוב לגט כלל.

כמו כן נדונו צווי הגבלה בתשעים ושמונה תיקים נוספים שבהם ניתנו פסקי דין לגירושין במהלך שנת 2015.

בחמישים ושלושה מהם הביאו הצווים לסידור הגט ובארבעים וחמישה מתמשכים עדיין ההליכים. הנתונים ביחס לדיונים בצווי ההגבלה במקרים אלה מחולקים בטבלאות דלהלן לקטגוריות אלה:

- מקרים שבהם לא סודר גט כלל עד עתה;
- מקרים שבהם סודר הגט לאחר פרק זמן ממושך;
- מקרים שבהם סודר הגט באיחור קל יחסית.

בנוסף יש לציין:

ארבעים ושבעה תיקים שבהם ניתן פסק דין לגירושין לפני שנת 2015 וצווי הגבלה שניתנו או נדונו במהלך שנת 2015 הביאו לסיומם במתן גט.

אחד-עשר תיקים שצווי הגבלה שניתנו בהם לפני 2015 הבשילו לכדי גט ב-2015.

בתשעה תיקים נוספים הוטלו צווי הגבלה עוד לפני 2015 אך המשך דיוני המעקב והחמרת הצווים במהלך שנת 2015 הביאו בסופו של דבר לגט.

¹³ דהיינו: לאחר פס"ד שאינו הסכמות, ולהבדיל מאי סידור גט בגין הסכמה, ערעור שטרם הוכרע, מגורים משותפים וכו'.

אך לרבות כשעיקר העיכוב נבע מהסכמות, ערעור, מגורים משותפים וכדומה אלא שלאחר מכן היה סירוב לגט שבעקבותיו היה מקום לדון בצווי הגבלה.

מדינת ישראל

מנהל בתי הדין הרבניים

- 6 -

תיקים שלא סודר בהם גט עד עתה עקב סרבנות

14	דיון בצווי הגבלה תוך 45 יום מהסירוב ¹⁴
3	דיון תוך 45–90 יום מהסירוב
5	דיון לאחר 90 יום ¹⁵
6	ביה"ד הציע אך התובעת/ת נמנעה מלבקש
1	החלטה שאין מקום לדון בצווים בשלב זה ¹⁶
3	דיון בהיתר אישה שנייה ¹⁷
4	לא ידוע מקום הימצאו/ה של הנתבע/ת / מצויה בחו"ל וצווים אינם יעילים ¹⁸
1	נקבע דיון אך נדחה בהסכמה או לבקשת התובעת/ת
8	אחר ¹⁹
45	סך הכול ²⁰

¹⁴ באחד מדיונים אלו פסק בית הדין לבקשת האישה המסורבת חיוב ב"מזונות מעוכבת" בלבד ולא אחד הצווים המוגדרים בחוק.

¹⁵ באחד המקרים, זוג קשישים – האישה סרבנית גט – ביה"ד סבר שאין מקום לדון בצווי הגבלה נגד אישה במצבה לאחר שהבעל עמד על דיון – התקיים דיון ובו התברר כי הבעל מבקש בעיקר את הרחקתה ממנו וביה"ד החליט לתת צו הרחקה ללא אכיפת הגירושין.

¹⁶ החלטה של ביה"ד הגדול, בערעור, שאישרה את פסה"ד לגירושין אך הורתה לביה"ד לנסות ולגבש הסכמות ולא לנקוט בסנקציות.

¹⁷ מתן צווי הגבלה מונע מתן היתר נישואין, לכן כשהאישה מסרבת והבעל מבקש לדון בהיתר נישואין – אין מקום לדון בצווי הגבלה.

¹⁸ ביה"ד פועל במקרים אלה באמצעים אחרים – צווי מעצר (במקרה של נתבע ש"נעלם" אך ייתכן שעודו בארץ), משאים-ומתנים באמצעות צדדים שלישיים (במקרים שבהם הוא שוהה בחו"ל) ובאמצעות אגף העגונות בהנהלת בתי הדין. במקרים שבהם ייתכן שיש תועלת בצווי הגבלה למרות אי איתורו של הנתבע או הימצאותו בחו"ל נתן ביה"ד צו הגבלה – מקרים אלה לא נכללו בשורה זו בטבלה.

¹⁹ בחלקם לא ברור אם הסירוב נמשך או שהצדדים הגיעו להסכמה כלשהי. במקרה אחד מדובר בבעל הלוקה בנפשו, הועלה ספק בכשירותו של הבעל וההליכים התעכבו עד לביורו, בהמשך גובש מתווה להסכמות שבנסיבות העניין הוסכם שיהיה עדיף ויעיל יותר מצווי הגבלה. במקרה אחר – עקב שינוי במצבה הבריאותי של האישה-הסרבנית הוטל ספק בכשירותה ונדרשה בחינת הצורך באפוסטרופוס לדין, מועד הדיון שנקבע לאחר מכן טרם הגיע.

בשני מקרים נוספים טרם התקיים דיון פרונטלי בסוגיית צווי הגבלה אך עניינם עלה ונדון בבקשות, בהחלטות ובתגובות (באחד המקרים עלה העניין רק לאחרונה לאחר דחיית ערעור על פסק הדין).

²⁰ כאמור לעיל בנתונים ביחס לצווי הגבלה נכללו גם מקרים שבהם עיקר העיכוב בסידור הגט נבע מהסכמות, ערעור, מגורים משותפים וכדומה אלא שלאחר מכן היה סירוב לגט שבעקבותיו נדונו צווי הגבלה. מכאן נובעת העובדה שסך כל התיקים כאן הם 45 בעוד שהטבלה שהציגה את הסיבות לעיכוב הגט מורה על 35 תיקים בלבד שבהם עיקר העיכוב עד עתה נבע מסרבנות גט.

מדינת ישראל

מנהל בתי הדין הרבניים

- 7 -

תיקים שבהם סודר הגט לאחר יותר מ-90 יום מפסק הדין

15	דיון בצווי הגבלה תוך 45 יום מהסירוב
1	דיון נקבע תוך 45 יום ונדחה לבקשת התובע/ת או בהסכמה
5	דיון תוך 45–90 יום מהסירוב ²¹
2	דיון לאחר 90 יום מהסירוב
3	הצדדים הגיעו להסכמה טרם דיון בצווים (בתוך 45 יום מהסירוב)
2	הגט הושג ע"י צו הבאה בגין אי-התייצבות (ולא כ"צו הגבלה")
1	לא התקיים דיון בצווי הגבלה מסיבה שאינה מתועדת
29	סך הכול ²²

תיקים שבהם סודר הגט לאחר 45–90 יום מפסק הדין²³

12	דיון בצווי הגבלה תוך 45 יום מהסירוב
2	דיון נקבע תוך 45 יום ונדחה לבקשת התובע/ת או בהסכמה
2	דיון לאחר יותר מ-45 יום מהסירוב
3	אזהרה מפני צווי הגבלה הביאה להסכמה טרם הדיון בהם (בתוך 45 יום מהסירוב)
1	ביה"ד הציע אך התובע/ת נמנע/ה מלבקש
1	הסכמה הצד המסורב לדחייה + הסכמת הסרבן לגט טרם דיון בצווי הגבלה
1	הגט הושג לאחר צו מעצר שלא במסגרת "צווי הגבלה"
2	לא התקיים דיון בצווי הגבלה מסיבה שאינה מתועדת
24	סך הכול

²¹ בשניים מהם – ימים ספורים לאחר תום 45 הימים.

²² גם כאן: 29 תיקים לעומת 23 שצוינו לעיל ככאלה שעיקר העיכוב בסידור הגט נובע מסרבנות, משום שנבחנו גם מקרים שבהם עיקר העיכוב נבע מסיבות אחרות אך בהמשך הופיעה הסרבנות ובעקבותיה הדיון בצווים.

²³ בכמה מהמקרים היה הסירוב כבר במועד פסק הדין לגירושין וצווי ההגבלה נדונו או אף הוטלו עוד באותו מועד או בסמוך לו.

מדינת ישראל

מנהל בתי הדין הרבניים

- 8 -

סוגי צווי הגבלה שהוטלו

150 צווי הגבלה שונים הוטלו בשלושים ושמונה מתיקי צווי הגבלה שנפתחו בשנת 2015, ואלו הם:

- 33 צווי הגבלה של מניעת קבלת או החזקת רישיון נהיגה;
- 27 צווי הגבלה על חשבונות בנק;
- 27 צווי עיכוב יציאה קבועים;
- 20 צוויים של מניעת קבלת דרכון;
- 11 צווי הגבלה של מניעת עיסוק במקצוע מוסדר על פי דין או עסק הטעון רישוי;
- 9 צווי הגבלה של מניעת כהונה בתפקיד ציבורי;
- 1 צו להקפאת גמלה/קצבה;
- 7 צווי מאסר;
- 1 צו הגבלת ביקורים לאסיר;
- 1 צו הגבלת חופשות לאסיר;
- 1 צו הגבלת מכתבים לאסיר;
- 1 צו הגבלת תנועה לאסיר;
- 1 צו הכנסה לבידוד;
- 2 צוויים להגבלת עבודה לאסיר;
- 2 צוויים להגבלת קניית מצרכים לאסיר;
- 2 צוויים להגבלת החזקת חפצים לאסיר;
- 2 צוויים להגבלת שחרור לפני תום תקופה;
- 2 צוויים להגבלת שחרור מנהלי.

בנוסף לכך יש לציין צו מאסר נוסף שניתן נגד סרבן גט (שבעניינו גם ניתנו צווי הגבלה שונים), שלא במסגרת תיק צווי ההגבלה, וכן צו שניתן נגד אסיר סרבן גט – שלא במסגרת תיק צווי הגבלה, ושכלל את ההגבלות על החזקת חפצים, קניית מצרכים וקבלת ביקורים.

ראוי להזכיר תיק נוסף שנפתח בשנת 2015 שבו החל הליך נגד הורי סרבן גט שהואשמו בסיוע לביזיון בית הדין על ידי הפרת פסק הדין לגירושין. בתיק זה הוטל (בשנת 2016) עונש מאסר על אבי הבעל – הסרבן. הליך זה לא התקיים מכוחו של חוק בתי דין רבניים (קיום פסקי דין של גירושין) – מושא דו"ח זה, אלא במסגרת חוק בתי דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דיון) אך נוכח המטרה המשותפת להליך זה ולהליכים שעל פי חוק הקיום, ראוי להזכירו בהקשר הנוכחי.

האמור אינו כולל את צווי ההגבלה שהוטלו על ידי בתי הדין במהלך שנת 2015 בתיקי צווי הגבלה שנפתחו עוד לפני שנה זו.

כמו כן לא נכללו באמור לעיל החלטות שהטילו על סרבני גט סנקציות שאינן מוגדרות בחוק כ"צווי הגבלה" – "מזונות מעוכבת" ו"הרחקות דרבנו תם" – בצורתן הקלאסית ולא בלבוש המודרני של צווי הגבלה.

גם צווי מעצר שניתנו נגד סרבני גט שבחרו שלא להתייבב לסידור הגט או לדיון בצווי הגבלה וכמותם גם נגד סרבנים שהקדימו את אייההתייבבות כבר לשלב של דיוני תביעת הגירושין – לא נכללו באמור לעיל, שכן אין הם מוגדרים כצווי הגבלה, אף שפעמים רבות צוויים אלה פעלו את הפעולה שלשמה נועדו צווי ההגבלה דהיינו הביאו למתן הגט.

מדינת ישראל

מנהל בתי הדין הרבניים

- 9 -

סידורי גטין לאחר אישורי הסכם גירושין

מבוא

בשנת 2015 נפתחו בבתי הדין הרבניים 9,939 תיקי אישור הסכם גירושין. ב-8,702 מתוכם התקיימו דיונים במהלך שנה זו (היתרה הם תיקים שנפתחו לקראת סוף השנה והדיון בהם התקיים בשנת 2016 או תיקים שנסגרו ללא דיון עקב אי תשלום אגרה או משום שהצדדים חזרו בהם).

במסגרת תיקים אלה אושרו במהלך שנה זו 7,823 הסכמי גירושין.

מספר זה כולל גם 439 החלטות שהוגדרו כפסק דין לגירושין (בהסכמה) שניתנו בתיקים אלה וכן 3,333 הסכמי גירושין שאושרו – מלבד החלק הנוגע לגירושין עצמם – בבתי המשפט וההסכמה לגירושין שבמסגרתם אושרה בבית הדין.

מלבדם אושרו 2,366 הסכמים במסגרת תיקי גירושין (תביעות). הללו כוללים 552 הסכמי גירושין שאושרו (כנ"ל) בבתי המשפט.

נתונים אלה מסתכמים ב-10,189 אישורי הסכמים, בפועל מספר ההסכמים הרלוונטיים לשאלת סידור גט נמוך במעט משום שבחלק מהמקרים אושר יותר מהסכם אחד באותו תיק.

מועדי סידורי הגטין – משמעויות

בחנית מועדי סידורי הגטין ביחס לאישורי הסכמים נעשתה באופן שונה מבחינתם ביחס לפסקי הדין שניתנו בתביעות הגירושין:

סידורי גטין לאחר פסקי דין שבמסגרתם התקבלו תביעות גירושין נבחנים בהיבט של סרבנות גט והטיפול בה לרבות יישום הוראות החוק בכל הנוגע לצווי הגבלה.

היבטים אלה אינם רלוונטיים לשאלת סידורי גטין לאחר הסכם – ההלכה אינה מאפשרת אכיפת גט רק על בסיס הסכם גירושין ובהתאם לכך אף החוק בעניינם של צווי הגבלה והדיון בהם מתייחס רק לפסקי דין שבהם קיבל בית הדין תביעת גירושין ולא להסכמים.

לפיכך מועדי סידורי הגטין בהקשר זה נבחנים רק מההיבט של דרישת החוק לסדר את הגט בתוך 45 יום ממועד מתן פסה"ד, כשמשמעותה של דרישה זו לאור האמור היא לאפשר לצדדים את סידור הגט בתוך פרק זמן זה – ככל שהם מעוניינים בכך וככל שהדבר אפשרי במסגרת מגבלות ההלכה (דהיינו בכפוף למגורי הצדדים בנפרד).

מועדי סידורי הגטין – ניתוח הנתונים

בדיקת הנתונים העלתה כי למעלה מ-87% מכלל החלטות אלה סודר גט בתוך 45 יום.

בכ-5.7% מהן סודר הגט בתוך 45–90 יום לאחר ההחלטה; בכ-2.8% מהן סודר הגט לאחר למעלה מ-90 יום ובכ-4% לא סודר גט כלל.

מספרם הגדול של תיקי אישור הסכם גירושין והחלטות אישור הסכם גירושין בתיקי תביעת גירושין מקשה על בדיקה פרטנית שלהם או אף על בדיקה המבוססת על מדגם רחב כדוגמת זו שבוצעה ביחס לפסקי הדין שניתנו בתביעות הגירושין.

מדינת ישראל

מנהל בתי הדין הרבניים

- 10 -

עם זאת על סמך בדיקה מדגמית מצומצמת ועל סמך השוואה לנתונים שעלו מבחינת פסקי הדין שניתנו בתביעות (באותם מרכיבים שהם ברי השוואה בין סוגי התיקים) אפשר לקבוע כי המקרים שבהם ארך הזמן שבין אישור ההסכם לסידור הגט 45–90 יום (כאמור, כ-5.7% מכלל התיקים) נובעים בעיקר:

- א. מבקשות מוסכמות של הצדדים או אי־התייצבות של שני הצדדים (כ-25% מהמקרים) ואף מקרים של ניסיון נוסף לשלום בית (כ-10%).
- ב. ממגורים משותפים המעכבים את סידור הגט (כ-25%).
- ג. מעומס על בית הדין שטיפל בתיק (כ-35% מהמקרים).
- ד. מאי־התייצבות של אחד הצדדים (העשויה להעיד על חזרה בו מההסכמה, אך לא תמיד מעידה על כך) (כ-4%) ובאי־אלו מקרים מכך שאחד הצדדים חזר בו בשלב מסוים מהסכמתו וסירב לסידור הגט (ולאחר מכן התרצה).

על בסיס אותם נתונים (השוואה לפסקי דין בתביעות וכן בדיקה מדגמית מצומצמת) אפשר לקבוע גם כי המקרים שבהם ארך הזמן עד לסידור הגט יותר מ-90 יום או שלא סודר גט כלל מורכבים בעיקר:

- א. ממקרים של דחיית סידור הגט לבקשת הצדדים או אי־התייצבות של שניהם לסידור הגט (היכולות להעיד גם הן על ניסיון חזרה לשלום בית, אך עשויות גם לנבוע מסיבות אחרות) – הללו מהווים כ-45% מהמקרים שבהם סודר הגט באיחור רב או לא סודר כלל.
- ב. מהמשך מגורים משותפים של הצדדים – כ-30% מהמקרים (גם מקרים אלה, כשהדבר נמשך זמן רב – עשויים ללמד על ניסיון חזרה לשלום בית, אך יכולים לנבוע גם מסיבות אחרות).
- ג. מעיכובים הנובעים מאי־התייצבותו של אחד הצדדים לסידור הגט או סירוב מצדו. מקרים אלה הם הגורמים לכ-25% ממקרי העיכוב בסידור הגט לאחר אישור הסכם גירושין.

בכבוד רב,

הרב שמעון יעקובי
מנהל בתי הדין הרבניים (בפועל)

העתק: נשיא בית הדין הרבני הגדול הגאון רבי יצחק יוסף שליט"א
השר לשירותי דת, ח"כ דוד אזולאי